

◀ VRATI SE NATRAG

---

## ČLANCI

### "Zakonitost" CHF i HRK/CHF kredita

**Silvija Petrić i Emilia Miščenić**

- 19. rujan 2019.

**Prof. dr. sc. Silvija Petrić zaposlena je na Katedri za građansko pravo Pf u Splitu; izv. prof. dr. sc. Emilia Miščenić članica je Katedre za međunarodno i europsko privatno pravo Pf u Rijeci**

#### Sažetak

U hrvatskoj javnosti brojne su reperkusije vezano uz čuvene 'švicarce', odnosno kredite denominirane u švicarskim francima ili izražene u valuti švicarskog franka (CHF i HRK/CHF krediti). Postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača u slučaju Franak pokrenuo je lavinu pravnih pitanja, od kojih su mnoga neodgovorena do danas. Autorice u radu preispituju 'zakonitost' CHF i HRK/CHF kredita proučavajući pravni okvir primjenjiv na njih u vrijeme sklapanja ugovora, povrede pravnih pravila utvrđene hrvatskom sudskom praksom, kao i možebitne pravne posljedice, koje mogu nastupiti utvrđenjem ništetnosti valutne klauzule u CHF i HRK/CHF kreditima.

#### Puni tekst

#### 1. Uvod

U hrvatskoj se široj javnosti pojam 'švicarca' odnosi na kredite kod kojih je glavnica izražena u švicarskim francima ili se vezuje uz švicarski franak (CHF i HRK/CHF krediti) kao stranu valutu. Pritom različito od njegova izvornog značenja, ovaj pojam ne ulijeva povjerenje i sigurnost. Radi naglog porasta tečaja CHF u 2015. g., rate kredita u pojedinim slučajevima rastu i do 80 % od početne vrijednosti.<sup>[1]</sup> Strana valuta koju su nekad banke klijentima predstavljale kao „valutu utočišta“, mnoge hrvatske građane dovodi u položaj u kojem su

presudnjene kao „mjeru olakšanja“, mnoge građane oslobađajući i nekim su prisiljeni potražiti „pravo utočište“.<sup>[2]</sup> Pokretanjem prvog postupka radi zaštite kolektivnih interesa potrošača u slučaju Franak, otvara se i čitav spektar pravnih pitanja koja se ponajprije odnose na primjenu i poštovanje prava zaštite potrošača u RH. Počevši od prvostupanjske presude Trgovačkog suda u Zagrebu iz 2013. g.,<sup>[3]</sup> pa sve do danas, domaći sudovi utvrđuju niz povreda prava potrošača: od upotrebe zavaravajućeg oglašavanja i drugih vidova nepoštena poslovne prakse, preko povreda odredaba o potrošačkom kreditiranju sve do korištenja nepoštenim odredbama u ugovorima o kreditima. I u tom pogledu dolazi do razilaženja stavova pojedinih instanca sudova, koje domaće pravo nerijetko propuštaju tumačiti i posljedično primjenjivati u skladu s pravom EU-a. Tako se u presudi i rješenju Visokog trgovačkog suda RH iz lipnja 2014.,<sup>[4]</sup> potvrđenim presudom i rješenjem Vrhovnog suda RH iz travnja 2015.,<sup>[5]</sup> kriteriji o tumačenju relevantnih odredaba Direktive 93/13/EEZ o nepoštenim ugovornim odredbama dani u praksi Suda EU-a, primjenjuju na promjenjive kamatne stope, ali ne i na valutne klauzule. Odlukom Ustavnog suda RH iz prosinca 2016.<sup>[6]</sup> upozorava se na taj značajni propust u primjeni tzv. sukladnog tumačenja, nakon čega slijedi rješenje Vrhovnog suda RH iz listopada 2017.<sup>[7]</sup> o ponavljanju postupka u pogledu ocjene nepoštenosti valutne klauzule u CHF i HRK/CHF kreditima. Presudom i rješenjem Visokog trgovačkog suda RH iz lipnja 2018.<sup>[8]</sup> dolazi do značajnog preokreta, i tumačenjem i primjenom odredaba domaćeg prava o zaštiti potrošača sukladno pravu EU-a, i utvrđenjem valutnih klauzula u CHF i HRK/CHF kreditima netransparentnima. Stav je Visokog trgovačkog suda RH, kako te ugovorne odredbe ne ispunjavaju kriterije tzv. *zahtjeva transparentnosti* na način kako je utvrđen i tumačen u ustaljenoj praksi Suda EU-a. Isto potvrđuje i presuda i rješenje Vrhovnog suda RH od 3. rujna 2019.<sup>[9]</sup>

...

***(za ostatak teksta pretplatite se na tiskano izdanje)***

---

[1] Izvješće HNB-a iz rujna 2015. o problematici zaduženosti građana kreditima u švicarskim francima i prijedlozima mjera za olakšavanje položaja dužnika u švicarskim francima na temelju zaključka Odbora za financije i državni proračun Hrvatskog sabora, str. 10. dostupno na: [http://old.hnb.hr/priopc/2015/hrv/hp15092015\\_CHE.pdf](http://old.hnb.hr/priopc/2015/hrv/hp15092015_CHE.pdf) (posjećeno 20. lipnja 2019.).

[2] Mihelčić, G., Miščenić, E., „*Credere* ili kredit: Dva srodna ili suprotstavljena pojma?“, ZPFR, vol. 73, br. 1, 2016., str. 317.

[3] Presuda i rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 4. srpnja 2013., P-1401/12.

[4] Presuda i rješenje Visokog trgovačkog suda RH od 13. lipnja 2014., Pž-7129/13-4.

[5] Presuda i rješenje Vrhovnog suda RH od 9. travnja 2015., Revt-249/14-2.

[6] Odluka Ustavnog suda RH od 13. prosinca 2016., U-III – 2521 / 2015 i dr.

[7] Rješenje Vrhovnog suda RH od 3. listopada 2017., br. Revt 575/16-5.

[8] Presuda Visokog trgovačkog suda RH od 14. lipnja 2018., Pž 6622 / 2017-10

[8] Presuda visokog ugovorskog suda RH od 14. lipnja 2016., 45 PZ-0032/2017-10.

[9] Presuda i rješenje Vrhovnog suda RH od 3. rujna 2019., Rev-2221/2018-11.

---

## **Broj 3 / 2019.**

Rujan 2019.

Broj: 3

Uredništvo: **Narodne novine d.d.**

## **OSTALI ČLANCI IZ IZDANJA**

---

### **OSTALO**

#### **Uvodnik urednika, br. 3/2019.**

Tin Matić

---

### **RAZGOVORI**

#### **Razgovor s Darkom Milkovićem, predsjednikom DSV-a**



**ZAKONITOST**

Znanstveno-stručni časopis za  
pravnu praksu i teoriju

**NARODNE NOVINE D.D.**

Savski gaj, XIII. put 6,

10020 Zagreb

OIB 64546066176

Opći uvjeti korištenja

Zaštita privatnosti

Copyright 2019. Narodne novine

Izrada Novena d.o.o.